

SFS 1975: 228

Utkom från trycket
den 3 juni 1975

**Lag
om ändring i lagen (1955: 416) om sparbanker;**
utfärdad den 22 maj 1975.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrives i fråga om lagen (1955: 416) om sparbanker²

dels att i 35 b, 79, 80, 83, 91 och 99 §§ ordet "Konungen" och böjningsform av detta ord skall bytas ut mot "regeringen" i motsvarande form,

dels att 24, 26, 28, 30, 32 och 39 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

¹ Prop. 1975: 73, NU 24, rskr 152.

² Senaste lydelse av

35 b § 1973: 1187

79 § 1962: 234

80 § 1973: 556

83 § 1968: 602

91 § 1974: 167

99 § 1972: 657.

24 §³ Sparbank får förvärva

1. fast egendom, tomträtt och bostadsrätt för att bereda sparbanken lokaler för dess inrymmande eller tillgodose därmed sammanhängande behov,

2. aktie i bolag, vilket uteslutande har till syfte att förvalta fast egendom eller tomträtt som förvärvats för det under 1 angivna ändamålet, och förlagsbevis, som utfärdats av sådant bolag,

3. inventarier, vilka anskaffas för rörelsen eller till fastighet, som sparbanken äger, eller till lokaler, som sparbanken i övrigt innehar,

4. bostadsrätt för att bereda bostad åt någon som är anställd i sparbanken.

Ärende om förvärv enligt första stycket av fast egendom, tomträtt eller aktie avgöres av huvudmännen, om ej annat följer av sparbankens reglemente. Detsamma gäller ärende om förbättring av byggnad i vilken sparbankens lokaler äro eller avses bliva inrymda.

Sparbank får till belopp, som vid varje tidpunkt sammanlagt svarar mot högst tio procent av sparbankens egna fonder, förvärva andel i sådan ekonomisk förening eller aktie i sådant bolag, som med regeringens godkännande verkar som en sammanslutning av svenska sparbanker för tillgodoseende av gemensamma intressen eller garantifondbevis eller förlagsbevis, som utfärdats av föreningen eller bolaget, eller i övrigt tillskjuta medel till föreningen eller bolaget.

Utöver vad som följer av tredje stycket får sparbank efter tillstånd av tillsynsmyndigheten tillskjuta medel till förening eller aktiebolag som avses i nämnda stycke, om antingen det tillskjutna kapitalet icke kan grunda upplåningsrätt eller täcka krav på eget kapital hos föreningen, bolaget eller annorstädes eller fråga är om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av inteckning i bostads-, kontors- eller affärsfastighet. Efter tillstånd av regeringen får sparbank förvärva aktie även i annat svenskt aktiebolag, vars ändamål kan anses gagneligt för bankväsendet eller det allmänna, samt garantifondbevis eller förlagsbevis utfärdat av sådant bolag.

Sparbank som medverkar vid emission av aktier eller förlagsbevis på den allmänna marknaden får efter tillstånd av tillsynsmyndigheten förvärva aktie eller förlagsbevis som ingår i emissionen. Sådan aktie eller sådant förlagsbevis skall sparbanken avyttra så snart det lämpligen kan ske och senast ett år efter förvärvet. Om synnerliga skäl föreligga, kan tillsynsmyndigheten förlänga denna frist.

26 §⁴ Sparbank skall till insättarnas skydd ha egna fonder till visst lägsta belopp. Detta bestämmes i förhållande till sparbankens tillgångar och till garantiförbindelser som sparbanken ingått (placeringar). Vid beräkningen av kravet på egna fonder indelas placeringarna i följande fyra grupper, nämligen

A. 1. ineliggande kassa, checkar, postremissväxlar samt fordringar hos riksbanken och riksgäldskontoret,

³ Senaste lydelse 1972: 657.

⁴ Senaste lydelse 1973: 1160.

2. skattkammarväxlar och obligationer som utfärdats av staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, allmän kassa eller inrättning, vars reglemente fastställts av regeringen, eller kreditaktiebolag,
 3. andra fordringar för vilka staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet, bankaktiebolag, sparbank, centralkassa eller annan under A 1 eller 2 avsedd kassa eller inrättning, kreditaktiebolag, sådant bankägt aktiebolag som enligt regeringens medgivande får jämföras med kreditaktiebolag vid tillämpningen av detta stycke eller försäkringsföretag med svensk koncession svarar,
 4. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som angives under A 1—3,
 5. garantiförbindelser för vilka sparbanken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som angives under A 1—4,
- B.
1. andra fullgoda obligationer än de som angivas under A 2,
 2. fordringar för vilka utländskt bankföretag eller annat försäkringsföretag än som avses under A 3 eller samfällighetsförening svarar,
 3. fordringar för vilka säkerheten utgöres av värdehandling eller fordran, som angives under B 1 eller 2, eller
inteckning i jordbruks-, affärs- eller bostadsfastighet eller tomträtt till sådan fastighet inom sjuttiofem procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträtten,
 4. garantiförbindelser för vilka sparbanken erhållit säkerhet i värdehandling eller fordran, som angives under B 1—3,
- C.
1. fordringar för vilka säkerheten utgöres av
inteckning i jordbruksfastighet, i bostadsfastighet med en eller tvåfamiljshus eller med flerfamiljshus för vilket statligt bostadslån utgår eller i tomträtt till sådan fastighet, om inteckningssäkerheten är förstärkt med borgen och inteckningen ligger mellan sjuttiofem och etthundra procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad som hör till tomträtten,
inteckning i fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet, eller i tomträtt till sådan fastighet inom femtio procent av det uppskattade värdet av den fasta egendomen eller, i fråga om tomträtt, av byggnad och annan egendom som hör till tomträtten,
förlagsbevis eller aktie, som noteras vid fondbörs här i landet, eller
borgen, dock ej till högre belopp för varje låntagare än tjugufemtusen kronor,
 2. garantiförbindelser för vilka sparbanken erhållit säkerhet i form av värdehandling, fordran eller borgensförbindelse som angives under C 1,

- D. övriga tillgångar och garantiförbindelser utom sådana som enligt femte och sjätte styckena skola avräknas från sparbankens egna fonder.

För placeringar, som angivas under A, fordras ej egna fonder. I övrigt skall sparbank vid varje tidpunkt ha egna fonder till lägst ett belopp, som motsvarar sammanlagt

- en procent av summan av placeringar, som angivas under B,
- fyra procent av summan av placeringar, som angivas under C, och
- åtta procent av summan av placeringar, som angivas under D.

Tillgång skall tagas upp till bokfört värde och garantiförbindelse till sitt nominella belopp.

Med egna fonder avses grundfond, reservfond och garantifond. Med egna fonder får likställas det nominella värdet av förlagsbevis, utställda av sparbanken, intill ett belopp motsvarande sparbankens reservfond. I fråga om förlagskapital, som långgivaren kan återkräva inom fem år skall dock iakttagas att med sparbankens fonder får likställas högst så stor del av det varje år förfallande beloppet som svarar mot tio procent av reservfonden.

Från sparbankens egna fonder skall avräknas det bokförda värdet av vad sparbanken såsom aktiekapital eller i annan form tillskjutit till företag som driver någon form av bankverksamhet. Sådan avräkning skall dock ej ske i fråga om företag där staten är delägare eller i fråga om kreditaktiebolag som har till huvudsakligt ändamål att lämna lån mot säkerhet i form av panträtt på grundval av in-teckning i bostads-, kontors- eller affärsfastighet.

Har sparbank väsentligt ekonomiskt intresse i aktiebolag, som uteslutande har till syfte att förvalta fastighet eller tomträtt som förvärvats för att bereda sparbanken lokaler för dess inrymmande eller tillgodose därmed sammanhängande behov, skall från sparbankens egna fonder avräknas åtta procent av summan av det bokförda värdet av aktierna i fastighetsbolaget och bolagets bokförda skulder eller den del av dessa som svarar mot sparbankens innehav av aktier i fastighetsbolaget.

Med uppskattat värde avses det värde, som sparbanken bestämt på grundval av särskild värdering. Har enligt gällande bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggande sådant lån beviljats till uppförande av viss byggnad, skall till grund för bedömandet i stället för uppskattningsvärdet läggas det enligt nämnda bestämmelser fastställda pantvärdet för byggnaden eller den fastighet, där denna uppföres, om ej särskilda skäl föranleda annat.

Sparbank, som på grund av avtal enligt 79 § skall uppbära blivande överskott vid annan sparbanks likvidation, får vid bestämmande av kravet på egna fonder under tiden för likvidationen taga överskottet i beräkning intill belopp och på villkor som tillsynsmyndigheten fastställer.

28 §⁵ Kredit får beviljas endast mot betryggande säkerhet i fast eller lös egendom eller i form av borgen. Utan säkerhet får dock kredit lämnas till ett sammanlagt belopp, som vid varje tidpunkt svarar mot högst

⁵ Senaste lydelse 1973: 1160.

fem procent av summan av sparbanks fonder och dess inlåning. Därutöver får kredit utan säkerhet beviljas

1. sådan låntagare, som avses i 26 § första stycket A 2 eller 3, samt utländskt bankföretag,

2. samfällighetsförening,

3. näringsidkare i och för hans rörelse, om krediten är kortvarig.

Aktie i bolag, som huvudsakligen förvaltar eller driver handel med aktier eller som idkar emissionsrörelse, får mottagas som pant endast om aktien noteras vid fondbörs här i landet. Vad nu sagts gäller även förlagsbevis som utfärdats av sådant bolag.

Sparbank får ej som pant mottaga förlagsbevis, som sparbanken utfärdat, och ej heller bevis om tillskott till garantifond eller grundfond i sparbanken.

30 §⁶ Till befattningshavare i ledande ställning i sparbank som ensam eller i förening med annan får avgöra på sparbankens styrelse ankommande kreditärenden eller till den som är gift med sådan person får sparbanken lämna kredit endast

1. mot säkerhet av borgen eller garanti av staten eller kommun eller av samfällighet, kassa, inrättning eller bolag eller annan sammanslutning, som avses i 26 § första stycket A 2 eller 3,

2. mot säkerhet av fordran eller värdehandling som avses i 26 § första stycket A eller B, dock att in-teckning skall ligga inom sextio procent av det uppskattade värdet av den in-tecknade egendomen,

3. intill ett belopp av femtiotusen kronor, mot annan pantsäkerhet.

Ledamot av sparbanks styrelse eller styrelsesuppleant, som ej är sådan befattningshavare som avses i första stycket, eller den som är gift med sådan person får beviljas kredit endast mot säkerhet av sådan borgen eller garanti som avses i första stycket 1 eller mot säkerhet av pant.

Sparbank får ej lämna kredit till revisor i sparbanken eller revisorsuppleant eller till den som är gift med sådan person.

Sparbank får ej heller lämna kredit mot säkerhet av borgen eller fordringsbevis, som utfärdats av någon som avses i första—tredje styckena, eller mot växel, för vilken denne är betalningsskyldig.

Första—fjärde styckena äga motsvarande tillämpning på bolag, förening eller annan sammanslutning, vari person som avses i första—tredje styckena eller sådan persons make i egenskap av delägare eller medlem har ett väsentligt ekonomiskt intresse, om ej annat följer av vad som föreskrives nedan i denna paragraf.

Sammanslutning, i vilken sådan person som avses i första stycket såsom delägare eller medlem har väsentligt ekonomiskt intresse, får ej beviljas kredit som angives i första stycket 3.

Utan hinder av bestämmelsen i femte stycket får sparbank lämna sammanslutning, i vilken sådan person som avses i första eller andra stycket i egenskap av delägare eller medlem har väsentligt ekonomiskt intresse, kredit genom diskontering av växel, som är grundad på verklig handelsaffär, och bevilja kredit mot växel, som nu nämnts och för vilken sammanslutningen är betalningsskyldig.

Tillsynsmyndigheten prövar fråga om befattningshavare skall anses ha sådan ledande ställning som avses i första stycket.

⁶ Senaste lydelse 1970: 722.

32 §⁷ Ställes lån icke att betalas inom ett år, skall sparbank förbehålla sig rätt att säga upp lånet till återbetalning senast inom sagda tid.

Utan förbehåll enligt första stycket får sparbank

1. bevilja återlån enligt reglementet angående allmänna pensionsfondens förvaltning med längre löptid än ett år,

2. utlämna andra lån mot skuldebrev med längre löptid än ett år till ett sammanlagt belopp, som vid varje tidpunkt svarar mot högst tjugufem procent av summan av sparbankens fonder och dess inlåning efter avdrag för lån som tagits upp hos allmänna pensionsfonden i samband med återlån.

Förfällotiden för lån skall bestämmas så, att den är förenlig med villkoren för sparbankens förbindelser. Lån som avses i andra stycket 2 får icke ställas på längre återbetalningstid än tio år. Har för sådant lån icke ställts säkerhet i fast eller lös egendom, skall i skuldebrevet utfästas årlig avbetalning i förhållande till den tid för vilken lånet beviljas.

Sparbanken skall förbehålla sig rätt att säga upp lån som avses i andra stycket till återbetalning senast inom tre månader, om säkerheten för lånet försvagas i märklig mån eller, i fråga om lån utan säkerhet, om trygghet icke längre föreligger för låneförbindelsens fullgörande.

Bestämmelserna i denna paragraf äga icke tillämpning på lån, för vars fulla gäldande staten, kommun eller därmed jämförlig samfällighet svarar. Föreskriften i tredje stycket första punkten gäller dock även sådant lån. I fråga om lån för vilket utländsk stat eller utländskt bankföretag svarar får, om särskilda skäl föreligga, undantag ske från tredje stycket tredje punkten och fjärde stycket. Undantag från tredje stycket tredje punkten får, om särskilda skäl föreligga, ske även i fråga om lån som lämnas av sparbank tillsammans med utländskt bankföretag eller som i sin helhet refinansieras utomlands.

39 §⁸ Styrelsen får, om reglementet medgiver det, uppdraga åt styrelseledamot eller annan att ensam eller i förening med annan avgöra ärenden av beskaffenhet att annars ankomma på styrelsens egen prövning.

Om den befogenhet, som skall tillkomma person som avses i första stycket, åligger det styrelsen att meddela föreskrifter i en för ett år i sänder fastställd instruktion. Avser uppdraget beviljande av kredit, skola grunderna för kreditgivningen fastställas. Styrelsen skall, så snart det kan ske, till tillsynsmyndigheten insända avskrift av instruktionen och underrätta myndigheten om de ändringar som vidtagas i instruktionen.

Uppdrag enligt första stycket kan när som helst återkallas eller inskränkas. Utan hinder av uppdrag får styrelsen själv avgöra ärende av varje slag.

Styrelsen får ej uppdraga åt enskild styrelseledamot eller annan att avgöra ärende, som avser

1. inrättande eller indragning av filial eller övertagande av annan bankrörelse,

⁷ Senaste lydelse 1970: 722.

⁸ Senaste lydelse 1968: 602.

2. förvärv eller avyttring av fastighet, som är avsedd för sparbankens inrymmande eller för att tillgodose därmed sammanhängande behov,

3. beviljande av kredit till befattningshavare, som avses i 30 § första stycket, eller annan befattningshavare, som ensam eller i förening med annan får avgöra på styrelsen ankommande ärenden, till den som är gift med sådan befattningshavare, till person som avses i 30 § andra stycket eller till bolag, förening eller annan sammanslutning, vari sådan person är styrelseledamot eller som delägare eller medlem har ett väsentligt ekonomiskt intresse; för kredit, som nu sägs, får dock styrelsen fastställa vissa gränser, inom vilka utan styrelsens beslut i varje särskilt fall kredit får beviljas i och för en av låntagaren idkad rörelse,

4. förvärv av aktie eller förlagsbevis i andra fall än då fråga är om aktie eller förlagsbevis, som är utmätt eller pantsatt för sparbankens fordran,

5. fastställande av allmänna räntesatser för in- och utlåning; dock att beslut, om det är påkallat av allmän ränteförändring, får utan styrelsens hörande meddelas för tiden till nästa styrelsesammanträde,

6. meddelande av bestämmelser om kassaverksamheten vid sparbanken eller om rörelsen i dess helhet vid filial och hur denna rörelse skall övervakas från huvudkontorets sida.

Bestämmelser om kredit skola gälla även i fråga om garantiförbindelse, som sparbank ikläder sig.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1975.

Vid tillämpningen av 24 och 26 §§ i den nya lydelsen skall med sådant beslut av regeringen som där sägs jämföras beslut som före den 1 januari 1975 har fattats av Konungen.

På regeringens vägnar

G. E. STRÄNG

Edmund Gabrielsson
(Finansdepartementet)

